

SURUNKALI KANDIDOZDA OG'IZ BO'SHLIG'INING MIKROFLORASI KORREKSIYASI

Norqulov Mehrojiddin Mahammad o'g'li

Samarqand Davlat tibbiyot universiteti stomatologiya fakulteti talabalasi

Bozorov Xushnud Mexrojiddinovich

Samarqand Davlat tibbiyot universiteti stomatologiya fakulteti talabalasi

Mamatqulova Mohira Yolqin qizi

Samarqand Davlat tibbiyot universiteti stomatologiya fakulteti talabalasi

Zokirov Muxammadjon Zokir o'g'li

Samarqand Davlat tibbiyot universiteti stomatologiya fakulteti Talabalasi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada kandidoz haqida hamd ushbu jarayonda og'iz bo'shlig'ining mikroflorasi korreksiyasi haqida so'z boradi.*

Kalit so'zlar: *Og'iz boshlig'i, mikroflora, virus, zamburug', kandidoz, Candida, shilliq qavat.*

Og'iz bo'shlig'i ovqat hazm qilish sistemasining boshlang'ich sohasi bo'lib, unda tish, milkar va til a'zolari joylashgan. yon tomonlari lunj bilan, yuqoridan yumshoq va qattiq tanglay, pastdan esa, til osti mushaklari bilan chegaralangan

Sog'lom insonning shilliq pardalari muhim funktsiyalarni bajaradigan turli mikroorganizmlar majmuasida yashaydi. Masalan, og'iz bo'shlig'ining mikroflorasi ovqat hazm qilish, oziq moddalarini hazm qilish va vitaminlarni sintez qilishning asosiy jarayonlarida qatnashadi. Shuningdek, immun tizimining to'g'ri ishlashini ta'minlash, organizmni qo'ziqorin, virusli va bakterial infektsiyalarga qarshi himoya qilish kerak.

Og'iz bo'shlig'i mikroflorasining normal o'zgaruvchanligi. Tananing ko'rib chiqilgan qismi mikroblar bilan keng tarqalgan va bu jihatdan ichakka raqobatlasha oladi. Og'iz bo'shlig'i shilliq pardalarida 370dan ortiq aerob va anaerob mikroorganizm navlari mavjud:

- ☐ streptokokklar;
- ☐ laktobasil;
- ☐ Neisseria;
- ☐ stafilokokklar;
- ☐ difteroidlar;
- ☐ gripp-bakteriyalar;
- ☐ tebranishlar;
- ☐ pnevmokokklar;
- ☐ Candida;
- ☐ mycoplasma;
- ☐ peptokokk;

- ❑ Borrelia;
- ❑ fusobakteriyalar;
- ❑ aktinomisetlar;
- ❑ leptotriks va boshqalar.

Shuni ta'kidlash kerakki, mikroflorani juda heterojen. Turli zonalarda, uning miqdoriy va sifat jihatidan alohida tarkibi mavjud.

Og'izning mikroflorasini qanday qilib tiklash mumkin?

Disbakterioz hech qachon o'z-o'zidan yuzaga chiqmaydi, shuning uchun uning davolanishini tekshirishdan keyin mikroflora buzilishining sababini bartaraf etish muhimdir.

O'rganilayotgan holatni davolashda quyidagilar qo'llaniladi:

- ❑ mahalliy yoki tizimli antibiotiklar;
- ❑ immunomodulyatorlar ;
- ❑ pro va prebiyotikalar .

Kandidoz — zamburug'li infektsiya turlaridan biri, Candida avlodiga mansub mikroskopik achitqisimon zamburug'lar (birinchi o'rinda — Candida albicans) tomonidan chaqiriladi. Ushbu avlodning barcha vakillari shartli-patogen hisoblanadi. Candida avlodi mikroorganizmlari ko'pchilik sog'lom kishilarning og'iz, qin va yo'g'on ichak normal mikroflorasi qismi hisoblanadi. Kandidoz kasalligi nafaqat Candida avlodi zamburug'lari mavjudligi bilan, balki ularning ko'p miqdorda ko'payishi va/yoki zamburug'ning ko'proq patogen shtammlarining tushishi bilan bog'liq. Ko'pincha kandidoz umumiy va mahalliy immunitetning pasayishi bilan boshlanadi. Kandidoz yuzaga kelishi ko'pchilik grammusbat va grammanfiy mikroorganizmlarga qarshi faol bo'lgan keng spektrli kuchli antibiotiklardan foydalanishda yuzaga keladigan tez-tez uchraydigan nojo'ya ta'sir hisoblanadi.

Og'iz bo'shlig'i shilliq qavati kandidozi. Ushbu shakl yangi tug'ilgan chaqaloqlarda ko'proq uchraydi (lekin har qanday yoshda kuzatilishi mumkin). Yonoq shilliq qavati, shuningdek til va tomoqqa o'tish qismi oqimtir karash bilan qoplanadi (karash tvorogga o'xshatiladi, ya'ni shilliq qavat bola hozirginda tvorog yegan yoki kefir ichganidek ko'rinishda bo'ladi). Agar homiladorlik paytida yoki undan oldin onada qinda shunga o'xshash narsalar kuzatilgan bo'lsa yoki jinsiy a'zo sohasida yoqimsiz his-tuyg'ular (qichish) sezilgan bo'lsa (qin kandidozi), bu kandidoz ekanligiga ishonch komil bo'lishi mumkin. Ko'p hollarda og'iz bo'shlig'i kandidozi o'z vaqtida va to'g'ri davolansa, hech qanday xavf tug'dirmaydi. Agar mahalliy vositalardan foydalanish samarasiz bo'lsa, ushbu jarayonning tabiatini o'rganishga jiddiy yondashish kerak.

Kandidozda og'iz bo'shlig'ining mikroflorasi korreksiyasi uchun quyidagi tavsiyalar beriladi

- Surunkali kandidozda og'iz bo'shlig'ining mikroflorasini tiklash uchun probiotiklar foydali bo'ladi. Probiotiklar yaxshi mikroorganizmalarni (masalan, lactobacillus) o'z ichiga olgan mahsulotlardir. Ular og'iz bo'shlig'idagi yaxshi

mikroorganizmalar sonini oshiradi va kandidoza kuchayib ketishiga qarshi kurashishga yordam beradi.

- Ovqatlarda shubhalar kandidozga olib kelgan mikroorganizmalarning o'shishiga imkon berishi mumkin. Shuning uchun shakarlimitan yoki oddiy yog', sun'iy rangli ichimliklar va unli ovqatlar kabi kandidoza sabab bo'lishi mumkin bo'lgan moddalarni cheklash tavsiya etiladi.

- og'iz bo'shlig'idagi kandidozga olib kelgan mikroorganizmalarning qarama-qarshilik ko'rsatishi va mikroflorani tiklashga yordam berishi mumkin. To'qimachilik mahsulotlari va hujayrali yo'g'lar og'iz bo'shlig'inga yaxshi mikroorganizmalar kiritish orqali mikroflorani tiklashga yordam beradi.

Bundan tashqari, tish shifokoriga murojaat qilish tavsiya etiladi. U sizga kandidozga qarshi tavsiya qilinadigan optimal davolash rejimini ko'rsatib berishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Азимов М.И. Болалар жарроҳлик стоматологияси / Тиббиёт олий ўқув юртлари учун дарслик. Тошкент, – 2013. – 537 с.
2. Артюшкевич А.С. Ошибки и осложнения при лечении переломов нижней челюсти // Современная стоматология. – 2016. № 4 (65). – С. 40-41.
3. Аврамова, О.Г. Проблемы и перспективы школьной стоматологии
4. России / О. Г.Аврамова // Труды XI съезда Стоматологической ассоциации и VIII съезда стоматологов России. – Москва, 2006. – С.162-166.
5. Алимский, А.В. Показатели пораженности кариесом и флюорозом зубов школьников, родившихся и постоянно проживающих в разных по уровню содержания фтора в питьевой воде регионах Азербайджана / А.В. Алимский, Р. К. Алиева // Стоматология. –2000. – №2. – С. 40-42.